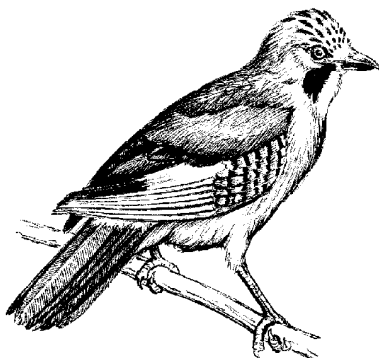

Moudivláček

Obsah

- Zápis z členské schůze MOS..... 2
- Soví noc..... 5
- Komiks..... 6
- Ze sčítání vodních ptáků..... 7
- Křupavým sněhem za ptáky..... 7
- Pěvec s extrémní migrací..... 8
- Pozvánka na VTV Jeseníky 2013..... 8
- Pozvánka na jarní exkurze MOS..... 10
- Navštivte kanál MOS na YouTube..... 12

Vážení čtenáři,

konečně je za námi abnormálně dlouhá zima, která byla ptáky mnohem náročnější než pro nás. Vlaštovky táhnou jako o závod, kachen jsou plné vodní plochy a v tomto duchu by bylo možné pokračovat. Nicméně ani sebelepší popis nenahradí třeba jen pár chvil v terénu, třeba na některé z našich exkurzí.

A jaká byla zima z pohledu Moravského ornitologického spolku? Dá se říct, že můžeme být spokojeni. Důvodem je zejména velmi podařená výstava k 80 letům existence MOS. Za skvělou organizaci i několik doprovodných akcí děkujeme Ornitologické stanici Muzea Komenského. Tradičně byl spolek dobře prezentován v médiích, úspěch měl především článek o kulcích zlatých, kteří byli na dalším postupu do domoviny zadrženi bouří na sever od našich hranic. Mnozí z vás jistě sami stovky kulíků na polích viděli.

Zpět k tomu, co je před námi. Nezadržitelně se blíží Vítání ptačího zpěvu – pod patronací MOS můžete letos navštívit hned devět akcí od Litovle po Rožnov pod Radhoštěm. O měsíc později nás čeká tradiční VTV v Jeseníkách a cyklovýprava za ptákem roku, kterým je letos břehule říční. V létě je čas kroužkovací akci Acrocephalus v Poodří. Pokračuje projekt Pod jednou střechem i další tradiční aktivity MOS.

Ale dost už bylo úvodních slov, přejeme příjemné čtení i chvíle strávené v terénu!

Jan Vidlař

Zápis z členské schůze MOS

Členská schůze MOS spojená s volbou výboru spolku se konala 23. února 2013 v zasedací místnosti ORNIS v Přerově, Bezručově ul. č. 10. Schůze se zúčastnilo 28 členů a příznivců MOS. Předseda MOS Jaroslav Koleček schůzi zahájil v 9:40, uvítal přítomné členy a příznivce MOS a zástupce ČSO Petra Voříška. Josef Chytil přivítal schůzi jménem Ornis a pohovořil o novinkách, informoval o nové literatuře a pozval k návštěvě výstavy „Osmdesát let společně pro ptáky a pro lidi“.

Adolf Goebel informoval o 13 exkurzích, kterých se v roce 2012 zúčastnilo několik set dospělých a dětí na lokalitách Tovačov, Záhlinice, Chomoutov, Horka nad Moravou, Olomouc, Plumlov, Hostýnské vrchy, Choryně a Rožnov pod Radhoštěm. Řada z nich byla věnována vítání Ptačího zpěvu a Evropskému festivalu ptactva. Na exkurzích byly pozorovány a zdokumentovány také vzácné druhy ptáků (např. racek tříprstý a káně bělochvostá v Tovačově), takže měly i odborný přínos. Na rok 2013 členové MOS zatím plánují rekordních nejméně 21 exkurzí na podobných lokalitách jako v roce 2012. Několik akcí proběhne poprvé a ve spolupráci s partnerskými subjekty.

A. Goebel informoval o YouTube videokanálu MOS, kde je aktuálně umístěno přibližně 200 videí různých druhů ptáků i dalších živočichů od více autorů, přičemž stále přibývají videa nová. Videá byla dosud shlédnuta již téměř 50 000 × návštěvníky z 95 zemí celého světa. Na videa z kanálu kromě webu MOS (přímý link a v rámci tiskových zpráv) odkazuje také portál Hlas pro tento den. Aktualita informující o videokanále byla publikována také v časopise Bird Watching (www.birdwatching.co.uk). Za posledních 30 dní dosáhl kanál 4 200 zhlédnutí (nejvíc brkoslav, hýl, stehlík, kalous a datel).

J. Koleček přítomné informoval o hlavních aktivitách MOS v uplynulém roce. Výbor nadále pracoval ve složení Jaroslav Koleček (předseda), Jiří Šafránek (místopředseda), Adolf Goebel (jednatel), Josef Chytil, Jiří Šírek, Jan Vidlař a Martin Vymazal (členové). Spolek je dlouhodobě členem Unie pro řeku Moravu a Unie neziskových organizací Olomouckého kraje. V roce 2012 byl MOS také přijat za člena Oborové platformy Zeleného kruhu a Občanského sdružení pro Tovačovská jezera.

Web MOS včetně hostingu dále bezplatně v rámci sponzoringu provozovala firma Banan.cz. Návštěvnost webu se pohybuje průměrně mezi 200–500 přístupy týdně. Web je průměrně dvakrát týdně aktualizován. Facebookový profil MOS, upozorňuje na vybrané aktuality a další zajímavosti, k dnešnímu dni má 174 fanoušků. Dvakrát vyšel členský informační zpravodaj Moudivláček.

Výzkumný terénní víkend proběhl v roce 2012 v jádru SPA Beskydy na konci května za účasti 15 osob z celé ČR. Účastníci měli možnost pozorovat 74 mj. vzácných a ohrožených druhů ptáků (např. orlovec říční, strakapoud bělohřbetý, datlík tříprstý nebo lejsek malý).

Ve spolupráci s DDM Olomouc se členové MOS podíleli na přípravě naučné stezky v olomouckém rozáriu. S Muzeem Komenského v Přerově spolek spolupra-

coval na přípravě výstavy „Osmdesát let společně pro lidi a pro ptáky“. K této příležitosti K. Ševčíková připravila tričko k výročí založení spolku.

MOS se účastnil několika desítek správních řízení (ochrana druhů a biotopů), přičemž přibližně ve dvaceti případech vydal odborné stanovisko. Mezi největší úspěchy patří zamítnutí žádosti o výjimku z ochranných podmínek motáka pochopa (odstřel na Kojetínsku) a výsledky řízení ve věci ochrany synantropních druhů ptáků. Při účasti v řízeních i při další oficiální komunikaci s orgány veřejné správy se osvědčila nově zřízená datová schránka.

V roce 2012 dále probíhal aktivní nábor nových členů, spolupráce s dalšími pobočkami ČSO (VTV, akce *Acrocephalus*, ochrana rorýsů aj.) i jinými organizacemi a hledání nové účetní. V rámci projektu Pod jednou střechou bylo mapování hnízdišť rorýsů a dalších synantropních druhů rozšířeno na území celého Olomouckého a Zlínského kraje, členové spolku se věnovali také ochraně ptáků před nárazy do prosklených stěn a budov. V Prostějově navíc probíhalo mapování rorýsů v rámci programu Ochrana biodiverzity. V Olomouci mapování podpořil magistrát města. Členové se podílejí na kroužkování ptáků a aktivně se zapojují do dalších celostátních programů (JPSP, sčítání vodních ptáků aj.) včetně monitoringu ptačích oblastí a druhů Přílohy I Směrnice o ptácích (zejména Beskydy a Hostýnské vrchy).

Realizátoři představili další úspěšné projekty – značení doupných stromů (LS Bystřice pod Hostýnem), v rámci kterého byl vydán také propagační leták (Ochrana biodiverzity). Pokračoval projekt ostrůvku pro rybáky (Českomoravský šterk, a. s.), mapování hnízdišť čejky chocholaté (Ochrana biodiverzity). V roce 2013 je v plánu udržení rozsahu stávajících aktivit a úrovně projektů, realizace projektu na mapování chocholouše obecného, uspořádání prvního ročníku CES (Constant Effort Sites) na Chomoutově, regionální spolupráce v rámci projektu *Biblioteka.cz* a příprava dalšího většího projektu ve spolupráci s ČSO.

J. Koleček přítomné dále informoval, že po revidování členské základny a vyloučení neplatičů členských příspěvků, je aktuální stav 200 členů v 157 členských jednotkách, z nichž je 75 individuálních členů, 38 důchodců, 21 studentů, 21 rodin, 1 čestný člen (ČSO) a 1 kolektivní člen. Z celkového počtu má MOS jako vedlejší pobočku 28 členů (MOS nezískává 20 % jejich členského příspěvku ČSO).

Výzkumný terénní víkend 2013 se bude konat 31. 5. – 2. 6. v Jeseníkách. Pokračují tradiční ornitologická setkávání v olomoucké restauraci Bristol každý první čtvrtek v měsíci. F. Cigánek navrhl možné doplnění programu exkurzí o spolupráci s olomouckými skauty. Členové byli podrobně seznámeni s jednotlivými příjmy a výdaji spolku v roce 2012. Celkové příjmy dosáhly 83 262 Kč, výdaje 92 854 Kč. Hospodaření skončilo výsledkem (před zdaněním): – 9 593 Kč. Zůstatek účtu na konci roku činil 251 873,08 Kč. Aktivity MOS byly financovány z následujících zdrojů: Česká společnost ornitologická, Statutární města Přerov a Olomouc, Ministerstvo životního prostředí, Lesy ČR, ČSOP, dary členů a příznivců, prodej dat AOPK, příjem z inzerce ve zpravodaji Moudivláček a prodej majetku.

Rozpočet spolku byl v roce 2012 ztrátový. Z rozboru vyplynulo, že ve srovnání s loňským rokem poklesly příjmy i výdaje spolku. Záporný výsledek hospodaření souvisí s odpisem staršího majetku, konečný stav účtu však vzrostl ve srovnání s loňským stavem přibližně o 15 000 Kč. J. Koleček všem dárcům a podporovatelům poděkoval.

Jiří Šafránek zrekapituloval tradičně kvalitní spolupráci s médii a úspěšnou propagací ochrany přírody. MOS vydal v roce 2012 celkem 29 tiskových zpráv, přičemž bylo zaznamenáno 464 mediálních ohlasů (internet – 363, tisk – 77, televize – 17, rozhlas – 7).

Evžen Tošenovský představil cíle, aktivity a dosavadní výsledky projektu (konzultační činnost, akce pro veřejnost, příklady řešených správních řízení). Projekt realizuje v letech 2012–2014 společně v Olomouckém a Zlínském kraji ČSO, MOS a Česká společnost pro ochranu netopýrů.

Petr Voříšek pozval přítomné na členskou schůzi ČSO, která se koná 9. 3. v Praze. Pokračuje projekt Jaro ožívá, Vítání ptačího zpěvu, Evropský festival ptactva, rorýsí školy, kampaň Pták roku (břehule říční). Členové se budou moci v roce 2013 zúčastnit exkurze do Polska, na jižní Moravu a do Makedonie. Zájemci se mohou zapojit do mapování ptáků v Rumunsku (kontakt Z. Vermouzek). V dubnu proběhne další kurz pro zájemce o kroužkovací licenci na Třeboňsku. V Ornitologickém parku Josefovské louky je vykoupeno už 20 % pozemků a ČSO je momentálně jejich největším vlastníkem pozemků v území. Aktuálně probíhá likvidace náletových dřevin. Členové mohou ČSO darovat prostředky také na běžný provoz, příp. organizaci podpořit materiálními dary.

Petr Voříšek informoval o nedostatku financí na monitoring ptačích oblastí a vyzval přítomné do aktivního zapojení i přes tuto skutečnost. Petice Za obnovu zemědělské krajiny získala přes 24 000 podpisů, byla projednána v parlamentu a schválena na úrovni výborů. Jednání pokračují na úrovni ministerstva. Došlo k personální změně v sekretariátu ČSO – Z. Homutovou na mateřské dovolené vystřídala A. Trublová.

Z pléna zazněl dotaz na napouštění vody na Josefovských loukách – P. Voříšek vysvětlil, že ještě není povoleno. Další dotaz směřoval na monitoring ptačích oblastí a využití dat státem za situace, kdy omezuje finanční podporu – P. Voříšek: Mimo ptačí oblasti monitoring běží a je částečně placený (ČSO dělá to, co vyhraje ve výběrových řízeních), v ptačích oblastech je situace složitější. Reporting v roce 2014 je podle směrnic EU vyžadován jiným způsobem a na všechny druhy, nejen směrnice 1. ČR jako jediný stát EU odmítla tímto způsobem reportovat (tzn. bude se reportovat jen Příloha 1 a chráněné druhy).

Jiří Šírek informoval o smyslu a činnosti Faunistické komise ČSO a o aktuálních zajímavých pozorováních (bělořit pouštní, husa malá, potáplice žlutozobá, chalucha malá, káně bělochostá atd.) i o odhalených podvodech (kalandra černá – odpověď na dotaz z pléna). Další dotaz se týkal počtu pozorování cetie jižní – J. Šírek: Existují tři hlášení (jedno sporné).

J. Koleček představil současný výbor MOS a činnost, v uplynulém funkčním období. Poté představil jednotlivé kandidáty a vyzval k dalším návrhům z pléna. Členská schůze schválila veřejnou volbu všech členů výboru najednou (všichni přítomní členové byli pro návrh, nikdo se nezdržel). V následujícím hlasování byli všichni přítomní členové s výjimkou tří, kteří se zdrželi hlasování, pro zvolení všech kandidátů. Výbor MOS pro funkční období 2013–2015 byl tedy zvolen ve složení: RNDr. Jaroslav Koleček (předseda), Jiří Šafránek (místopředseda), Ing. Adolf Goebel, Ph.D. (jednatel), Bc. Martin Vymazal (hospodář), RNDr. Josef Chytil, Ph.D., Mgr. Eva Kolářová, Ing. Jiří Šírek, Mgr. Evžen Tošenovský a Jan Vidlař (členové). Statutárními zástupci MOS nadále zůstávají Jaroslav Koleček, Jiří Šafránek a Adolf Goebel.

Po volbě výboru pokračovala schůze dalšími přednáškami podle schváleného programu. V diskuzi byl zdůrazněn význam zaznamenávání kompletních seznamů pozorovaných druhů při vycházkách a členové nahlásili několik nových údajů o výskytu vzácných a ohrožených druhů (rorýs, chocholouš aj.). Na závěr promítl Z. Abrahánek vlastní videozáznam hnízdění krutihlavů obecných v budce.

Po vyčerpání programu J. Koleček poděkoval přítomným za účast a schůzi v 15:00 ukončil.

Evžen Tošenovský a Jaroslav Koleček, e-mail: info@mos-cso.cz

Soví noc

Je pátek 22. 3. 2013. Davy lidí se na šestou hodinu sjíždí do Horky nad Moravou, do centra ekologické výchovy Sluňákov. Cíl je u všech stejný – dovědět se něco nového z tajemství nočních ptáků, a pak třeba i nějakou tu sovu slyšet. Po krátkém úvodu se 150 účastníků dělí na dvě skupiny. Jedna si pouští hlasy našich sov a je připravena také soutěž v napodobování sovích hlasů. A ještě pohádka na dobrou noc a pokus, jak vidí sovy. Je to neuvěřitelné – opravdu funguje! Následuje prohození dvou skupin. Teď si povídáme o jednotlivých zástupcích a o sovách obecně. Celou atmosféru dokresluje výr, který celé obecníctvo sleduje svými ohnivě oranžovými očima. Ten je atrakcí především pro děti. Kdo by si nechtěl pohladit sovu!

Po setmění program pokračuje již venku. Nadšení přátelé sov vyrážejí s magnetofonem a cílem něco slyšet do lesa. Na cestu nám svítí měsíc a do tváří štípe studený vítr. U hřbitova pouštíme nahrávku kalouse, ale je ticho. Následně zkusíme štěstí u puštíků. Ale situace se opakuje. Jakoby sovy letos opravdu stávkovaly. Dav napíná uši do nočního ticha a děti si zkouší houkat alespoň sami pro sebe. Někde v temnu se ponořil bobr, ale jinak hrobové ticho. Vracíme se nazpět, bez sov. Nevadí, i tak to byl velmi příjemně strávený večer.

Katka Ševčíková, e-mail: sevcikovaka@seznam.cz

Komiks

MOUĎA & zrcadlo

Mouďa se v zamyšlen' vrací ze zimoviště...

...když tu najednou náraz.

To jsme rádi, Mouďo, jsi v pořádku? že tě tu zas vidíme!
Někteří stěšci jako ty neměli Co jste to tu na mě políbili?

Přezimu tady vyrostla takhle neviditelná stěna. Prý na's má chránit před silnicí. ????

To je ale nebezpečné. Co s tím budeme dělat?

Ja to používám jako zrcadlo. Mě se to tu líbí.
Ja' bych to rozkloual!

Ja' mám lepší nápad. slyšeli jste někdy o fólii, která odraží UV paprsky? My překážku vidíme a lidé si toho ani nevšimnou.

To jsme to krásně vymysleli.

OROK POZDĚJI

Mouďa se opět vrací domů.

Ja' jsem říkal hned, že to máme zničit. Během zimy to ztratilo svůj účinek.

Nedávno jsem viděl lepší způsob zviditelnění skla. Stěnu polepíme fólií s barevnými obrázky. Jaký?

Maťte to nakřivo!

To se ti zas jednou něco povedlo, Mouďo!
Poraď se mážu prohlížet!

© Katka Ševčíková

Z mezinárodního sčítání vodních ptáků

Sčítání vodního ptactva již tradičně zaujímá druhý lednový víkend, který letos připadl na 12. a 13. ledna. Sobotní, částečně zamračenou oblohou občas problíkávalo slunce a zrcadlilo se na zamrzlé hladině Chomoutovského jezera. Ovšem zamrzlá pro kachny takováto vodní plocha ztratila své kouzlo. Jen na malém kousku mělčiny loví volavka, a pak přičítáme ještě jednoho proletujícího kormorána. Zato na řece Moravě sčítané v neděli jsme měli již větší úspěch. První trasu, mezi Střeni a Černovírem, ovládaly především kachny. Zajímavější druhy přinesla až Morava v Olomouci. Na kachním zimovišti na Letné zaznamenáváme dvě slípky a na soutoku s říčkou Bystřicí se pohupuje několik bělavých morčáků velkých. Někteří si probírají peří, někteří loví a další jen tak koukají okolo. Přilétají další kachny. Kousek po proudu je vyplašil otužilý plavec. Přesouváme se dál, na největší kachní olomoucké zimoviště u kojeneckého ústavu. V dnešních dnech je však pohoda nedělních rodinných výletů za věčně hladovými „kvákajícími tvory“ narušena stavebním ruchem. I dnes několik strojů pracuje. Kachny se však při svém hodování nedají rušit. Jen labutě mi tu chybějí. A náš dobrý starý známý Mandarín – sameček kachničky mandarínské – se přestěhoval na Bystřici. Má zde snad větší klid a další exotické kamarády – kachničky a dvě pižmovky domácí. Z nebe se začínají snášet další sněhové vločky. Mířím zpátky k domovu. Stroje utichly. Jen potápky malé stále loví a občas přeletí nějaký ten morčák nebo kormorán...

Katka Ševčíková

Křupavým sněhem za ptáky...

Pozdní páteční odpoledne 22. února 2013. Před branou do Rozária se schází skupinka milovníků ptáků. Největší potíž dnešní procházky se tyčí právě před námi: dvě brány se zamčenými a zamrzlými zámky. Nicméně po chvíli boje se sevření zámků uvolní a my vstupujeme do „zakázané“ zahrady. Naplňuji téměř prázdné krmítko slunečnicovými zrny a už se o slovo hlásí ptáci. V keřích se prohánějí sýrkorky a z vrcholu topolu prozpěvuje zvonek. Brouzdáme se několika centimetry přemrzlého sněhu ve stopách bažantů a zajíců. A pak přichází kulturní vložka. Proč nezkusit věštění pomocí ptáků? Nechť si o tom myslí každý co chce, ale historii už nezměníme... Ptáků není přespříliš, a proto vytahuji trumf dnešního dne, starý oštěpaný trik s nahrávkou a králíčkem. Reakce je okamžitá. Pár písknutí, několik přeletů a už si opeřená kulička sedá přímo před nás. Zvědavě natáčí hlavičku. Nevěřím svým očím, že by něco tak velkého a divného, jako jsme my, mohlo vydávat stejný hlas, jako jeho sok. Proto opět přeletí, znovu sleduje. Nakonec uznává, že asi není potřeba tuhle malichernost řešit. Párkrát zobne do větvičky a zmizí v hustém jehličí. Opodál vyletuje několik pěnkav, které se zřejmě již chystaly k noclehu. Naše kroky míří k řece, pozorujeme alespoň bažanta. Běží tak rychle, až mu nejsou vidět nohy. Začíná se stmívat. Čas kosích povídaček. Opouštíme botanickou zahradu, loučíme se s částí účastníku a ještě několik nás pokračuje na sovy. Bezru-

čovy sady – nic. Ve Smetanových sadech opět několikrát pouštíme nahrávku. Ovšem reakce žádná. Sovy asi dneska stávkují. Můžeme se však pokochat pohledem na spící pávy. A když už nejsou sovy, posloucháme alespoň houkající vlak. Sněží. Vločky tancují okolo pouličních lamp. Nezbývá, než se rozloučit.

Katka Ševčíková

Pěvec s nejextrémnější migrací vůbec

Populace bělořitů šedých (*Oenanthe oenanthe*) hnízdících v tundře východní části severní Ameriky každý rok podniká cestu dlouhou 7 250 km přes Grónsko, Atlantik a Evropu až do západní Afriky. Zato populace ze západní části kanadské Arktidy a Aljašky podniká cestu ještě šílenější. Vědci v Arktidě označili více než třicet jedinců tohoto druhu z obou Amerických populací pomocí geolokátorů (miniaturní zařízení zaznamenávající čas východu a západu slunce pro stanovení polohy ptáka), které o rok později po návratu ptáků na hnízdiště sejmuli a pomocí pokročilých matematických metod zjistili, že ptáci z Baffinova ostrova v severovýchodní Kanadě se dokázali dostat na Britské ostrovy za pouhé čtyři dny (3 220 km) a cesta na zimoviště v Mauretánii (zhruba dalších 4 000 km jim trvala přibližně dalších 26 dnů).

Zato ptáci z populace na Aljašce ulétnou dvakrát za rok neuvěřitelných 15 000 km přes východní Rusko, Kazachstán a arabské pouště, než se dostanou na svá zimoviště ve východní Africe. Pro názornost, jako kdyby člověk, který váží asi 3 000 × tolik, co bělořit musel cestovat každý rok zhruba 80 450 000 km. To představuje vzdálenost přibližně jako na Mars a zpět.

Historie migračního chování bělořitů nejpravděpodobněji sahá do pleistocénu, což znamená, že tito ptáci podnikali mezikontinentální cesty již dlouho předtím, než přišli do Ameriky první lidé. Důvod proč si bělořiti v historii nikdy nenašli zimoviště v teplejších částech Ameriky, aby nemuseli podnikat každý rok tak dalekou a nebezpečnou cestu, musí mít nějaké závažné evoluční vysvětlení. Zatím nám však zůstává utajeno.

Originální článek:

Bairlein F. et al. 2012: Cross-hemisphere migration of a 25 g songbird. *Biology Letters* 8: 505–507.

Jindřich Sedláček, e-mail: jindrasedl@volny.cz

Pozvánka na Výzkumný terénní víkend Jeseníky 2013

Moravský ornitologický spolek ve spolupráci se Správou CHKO Jeseníky zve své členy, příznivce i další zájemce na **Výzkumný terénní víkend** (VTV), jehož hlavním cílem je rozšíření našich znalostí o výskytu ptáků na méně ornitologicky probádaných lokalitách nebo spolupráce při monitoringu. Akce se tentokrát koná 31. května – 2. června 2013 v jádru **Ptačí oblasti Jeseníky** a je vhodná tradičně jak pro

zkušené, tak pro **začínající ornitology**, kteří se mohou seznámit s novými druhy ptáků a poznat další kolegy. Výsledky poslouží zejména pro účely monitoringu ptačí oblasti a mapování hnízdního rozšíření ptáků Jeseníků. Přijďte s námi strávit víkend v horské přírodě! Ubytování je zajištěno ve **Vernířovicích** v SEV Švagrov (GPS 50°2'57.857"N 17°8'17.771"E, www.svagrov.doris.cz, www.facebook.com/svagrov).

Příjezd prvních účastníků předpokládáme již během pátečního odpoledne, na základně bude služba již **od 15:00**. Po příjezdu lze podniknout kratší výlet do okolí, v případě zájmu a příznivého počasí je ve volných chvílích možný odchyt a kroužkování ptáků v okolí místa ubytování (lze si vzít vlastní síť). V pátek večer (cca **od 20.00**) akci zahájíme **společným posezením s přednáškou o ptačí oblasti Jeseníky** a představením plánu na sobotu. Dále může akce pokračovat promítáním fotografií a v případě příznivého počasí může proběhnout krátká vycházka za druhy s noční aktivitou.

V sobotu brzy ráno (nejpozději v 5:00) vyrazíme po skupinách na **celodenní mapování ptáků**. **V neděli** ráno (nejpozději v 5:00) vyrazíme po skupinách na **doobední mapování ptáků**. Odpoledne se předpokládá odjezd účastníků.

Pohybovat se budeme v okruhu NPR Skřítek, NPR Praděd, PR Břidličná, Pod Jení studánkou. Převažují zde bučiny, kulturní i horské smrčiny i alpské bezesí. Ze zajímavých druhů se můžeme setkat s linduškou horskou, kosem horským, hýlem rudým, jeřábkem lesním, lejskem malým, datlíkem tříprstým, sokolem stěhovavým a dalšími. Ti, kteří se mapování nezúčastní, si mohou udělat individuální výlet do okolí. V území se nachází mj. přečerpávací elektrárna zařazená mezi sedm divů ČR (www.dlouhe-strane.cz) nebo dvě přilehlé naučné stezky.

Ubytování je zajištěno ve zcela nově otevřeném středisku. Zázemí budeme mít v jedné společné místnosti (roubená přístavba), kde bude k dispozici kuchyňka i sociální zařízení. Maximální kapacita je stanovena na 20 míst. Neváhejte proto s přihláškami! Spaní ve vlastním spacáku a na vlastní karimatce je za zaváděcí cenu **50 Kč/os./noc**.

Doprava: Nejbližší vlakovou zastávkou je Sobotín (5 km). Cesta vede po žluté turistické značce do Vernířovic, na rozcestí Vernířovice, U Lípy, se vydáte neznačenou cestou vlevo, pak vpravo a asi po 2,3 km dorazíte na základnu. Leží na samotě, cca 1,3 km od poslední chalupy. Nejbližší autobusová zastávka je Vernířovice, Sedm Dvorů, hájenka (konečná zastávka). U autobusové zastávky odbočíte z příjezdové silnice vpravo a po cca 1,3 km dorazíte na základnu. Autem je možno dojet až k místu ubytování.

Stravování si zajišťuje každý sám, k dispozici je malý kuchyňský kout. Lahvové pivo k prodeji zajistí organizátoři. Nejbližší restaurace je cca 1,5 km od místa (www.brnenka.net), další je o kousek dál ve Vernířovicích. V zařízení nebudeme ubytování pouze my, kuchyň bude v provozu. Je možno domluvit společně teplé jídlo například v pátek i v sobotu večer (cca 80 Kč).

S sebou je třeba si vzít vlastní jídlo a pití, spacák, karimatku, přezůvky, dobré terénní oblečení (pláštěnku), dalekohled, zápisník, čelovku a pevnou obuv! Mějte na paměti, že v horách může často a hodně pršet. Výhodou je přehrávač s hlasy ptáků. Vhodné je mít turistickou mapu, doporučujeme tuto <http://eshop.geodezieonline.cz/scripts/podrobnosti.php?IDZ=148>

Nejpodstatnější je vzít si s sebou dobrou náladu!

S dotazy nebo nahlášením účasti se obračejte na Petra Šaje (e-mail: petr.saj@nature.cz, tel: 724 800 937) nebo Jaroslava Kolečka (e-mail: j.kolecek@gmail.com, tel: 605 552 978). Případný společný odvoz od zastávek na základnu i společné teplé večeře budou vykomunikovány s přihlášenými krátce před akcí. Pokud se nebudete moci někomu z organizátorů dovolat, napište SMS. V místě není vždy kvalitní signál. Přihlášky (jméno, kontakty, adresa, zkušenosti s ornitologií, přání aj.) zasílejte nejpozději do 13. 5. 2013 na adresu petr.saj@nature.cz.

Pozvánka na jarní exkurze MOS

Noc slavíků v Olomouci

Sraz 26. 4. 2013 u Divadla hudby v 21:00 hodin. Krátká noční procházka (směr Řepčín) jarní přírodou za hlasy slavíků. Návrat MHD po 22 hod. Pořádáno ve spolupráci s centrem Sluňákov. Exkurzi povede Jaroslav Koleček (tel.: 605 552 978, e-mail: j.kolecek@gmail.com).

Vítání ptačího zpěvu v PP Chomoutovské jezero

Sraz je 27. 4. 2013 v 7:30 hod na parkovišti před areálem jachetního klubu u značky „zákaz vjezdu“. Na místo je spojení autobusem z Olomouce (linky 20 nebo 764, zastávka Chomoutov, škola). Ze zastávky se jde pěšky Písečnou ulicí. Na místo srazu vede asfaltová silnice a cesta trvá zhruba 10 minut. Mimo poslechu a identifikace ptačích druhů na základě zpěvu je v plánu také prohlídka bývalé pískovny, která je významnou ornitologickou lokalitou. Za příznivých podmínek proběhne ukáзка odchyty a kroužkování ptáků. Předpokládaný konec exkurze je kolem poledne, trasa bude dlouhá zhruba 5 kilometrů. K exkurzi se je možno připojit kdykoliv v jejím průběhu. Exkurzi povede Jan Vidlař (tel.: 731 846 852, e-mail: janvidlar@gmail.com).

Vítání ptačího zpěvu na tovačovských rybnících

Sraz 27. 4. 2013 u sádek v Tovačově v 7.45 hod. Exkurze se zastaví na Křenovském rybníce. Dále bude pokračovat na Hradeckém rybníce. Zájemci se mohou k exkurzi připojit i kdykoli později přímo na hrázi rybníka. Budeme naslouchat zpěvu ptáků a přímo v terénu se seznámíme s hlasy nejběžnějších druhů. Uniknout si nenecháme ani pohled na přítomné vodní ptáky. Exkurzi povedou Adolf Goebel a Jiří

Šafránek (tel.: 776 064 743, 606 324 763; e-mail: goebel@mos-cso.cz, mosprerov@seznam.cz).

Vítání ptačího zpěvu v Litovli

Sraz je 28. 4. 2013 v 6:30 u vlakové zastávky Litovel-město. Trasa povede přes PP Hvězda a NPR Vrapač. Na programu bude určování ptáků podle hlasů, povídání o jejich životě a ukázka kroužkování. Pravděpodobné ukončení akce je kolem poledne. Organizováno ve spolupráci s o. s. Muzejní společnost Litovelska. Exkurzi povedou Jan Vidlař a Kateřina Ševčíková (tel.: 731 846 852, e-mail: janvidlar@gmail.com).

Vítání ptačího zpěvu v Rožnově pod Radhoštěm

Sraz je 28. 4. 2013 v 8:00 u Bučického mostu pod Hradiskem. Dále po trase naučné stezky Hradisko na Vápenku a zpět do Rožnova kolem Bečvy. Ukázka hlasových nahrávek, odchyty a kroužkování ptáků. S sebou vhodné oblečení a obutí do přírody, dalekohled, svačinu a hlavně dobrou náladu! Akce proběhne za každého počasí. Předpokládané ukončení v odpoledních hodinách. Exkurzi povedou Jaroslav Koleček a Jiří Pavelka (tel.: 605 552 978, e-mail: j.kolecek@gmail.com).

Vítání ptačího zpěvu v Olomouci I

Sraz je 1. 5. 2013 na Žižkově náměstí před budovou Pedagogické fakulty v 8.00. Procházka olomouckými parky spojená s ukázkou hlasových nahrávek, odchyty a kroužkování ptáků. S sebou dalekohled, svačinu a hlavně dobrou náladu! Akce proběhne za každého počasí. Předpokládané ukončení v dopoledních hodinách. Pořádáno ve spolupráci s centrem Sluňákov. Exkurzi povede Jaroslav Koleček (tel.: 605 552 978, e-mail: j.kolecek@gmail.com).

Vítání ptačího zpěvu v Záhlinicích

Sraz je 5. 5. 2013 v 8:15 v Záhlinicích u Hostince U Čápa. Doprava do Záhlinic individuální, vlakové spojení z Hulína – odjezd v 8:01, příjezd do Záhlinic v 8:03, pěšky asi 5 min. na místo srazu. Projdeme společně soustavu rybníků a nahlédneme zcela jistě nejen do tajů ptačí říše. Akce se koná za každého počasí a končí přibližně okolo 13 hodiny. Akci pořádají ve spolupráci ČSOP Via Hulín a Moravský ornitologický spolek. Exkurzi povede Martin Vymazal (tel.: 608 368 333, e-mail: MVymazal@seznam.cz).

Vítání ptačího zpěvu v Olomouci II

Sraz je 8. 5. 2013 v 6:00 u mostu přes Mlýnský potok v Olomouci-Řepčíně, na konci Martinovy ulice. Ukončení mezi 8:00 a 9:00 u koupaliště Poděbrady. Součástí akce bude ukázka odchyty a kroužkování. Pořádáno ve spolupráci s DDM Olomouc a 71/02 ČSOP Upolín a centrem Sluňákov. Exkurzi povedou Kateřina Ševčí-

ková, Ondřej Belfín a Jan Vidlař (tel.: 776 746 980, e-mail: sevcikovaka@seznam.cz).

Vítání ptačího zpěvu v Plumlově

Sraz je 11. 5. 2013 v 8:00 na parkovišti pod motelem Čubernice. Na vycházce do PP Čubernice se účastníci seznámí s hlasovými projevy běžně se vyskytujících ptáků a dovědí se o nich i mnoho zajímavého. Za příznivých podmínek proběhne ukázka odchyty a kroužkování ptáků, v případě silného deště se akce ruší. Možnost dopravy na místo je autobusem z Prostějova, odjezd z aut. nádraží, nástupiště 10, je 7:35 na zastávku Plumlov, přehrada (200 m od Parkoviště). Exkurzi povede Tomáš Najer (tel: 721 378 202, e-mail: tomas.najer@gmail.com).

Vítání ptačího zpěvu na Chvalčově

Sraz 11. 5. 2013 na autobusové zastávce "Chvalčov, hotel Říka" v 8:00 (příjezd busu od Bystřice p. Host. 7:44 a od Zlína 7:59). Z Říky půjdeme lesem kolem navrhované Přírodní památky Hadí kopec s cennými suťovými lesy, poté navštívíme luční Přírodní památku Pod Kozincem a dále půjdeme podél Chvalčova až do bystřického parku Zahájené. Předpokládané ukončení akce je okolo 13 hod v Bystřici pod Hostýnem. S sebou pevnou obuv, svačinu, pití a pláštěnku. Za příznivých podmínek proběhne ukázka odchyty a kroužkování ptáků. Akce je pořádána ve spolupráci s ČSOP Via Hulín a ZŠ T. G. M. Bystřice p. Hostýnem. Exkurzi povede Martin Vymazal (tel.: 608 368 333, e-mail: MVymazal@seznam.cz).

Cyklovýprava za břehulí říční – ptákem roku 2013

Sraz 8. 6. 2013 v 8.30 v Přerově před ORNIS (Bezručova 10). Dále na kolech podél Bečvy k hnízdišti břehulí. Cestou je možno pozorovat kulíka říčního, písíka obecného, ledňáčka říčního, vzácně i morčáka velkého. Součástí akce bude ukázka odchyty a kroužkování břehulí. Návrat individuální. Za nepříznivého počasí (vytrvalý déšť) se akce nekoná. Exkurzi povede Josef Chytil (tel.: 724 947 544, e-mail: chytil@prerovmuzeum.cz).

Videokanál MOS

Navštivte videokanál MOS na YouTube

Již více než 200 videí ptáků, ale i dalších skupin organismů si můžete prohlédnout na videokanále MOS na www.youtube.com/MOS1932. Vaše videa můžete zasílat správci kanálu: *Adolf Goebel*, e-mail: goebel@mos-cso.cz.

Moudivláček – zpravodaj Moravského ornitologického spolku – středomoravské pobočky ČSO. Interní zpravodaj pro členy MOS – smp ČSO. Kontakt (adresa pro zasílání příspěvků a korespondence): Bezručova 10, 750 02 Přerov, e-mail: info@mos-cso.cz, www.mos-cso.cz, bankovní spojení: 32434831/0100. Kresby na titulní straně – © Jiří Polčák (moudivláček lužní), © Václav Píšek (sojka obecná), grafická spolupráce – Jiří Kaláček. Vychází nejméně dvakrát ročně v elektronické podobě a tiskem v nákladu 30 ks. Číslo 1/2013 vyšlo 16. 4. 2013.

